

РЕШЕНИЕ

№ 35078

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в
публично заседание на 06.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **4399**
по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК вр. с чл.84, ал.3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на М. Б. М., гражданин на Р. Федерация срещу Решение №
3128/11.04.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е
отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са наведени оплаквания, че административният акт е незаконосъобразен, поради
нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените
правила. Счита, че административният орган е нарушил нормите на чл.35 от АПК и чл.75, ал.2 от
ЗУБ. Неправилно е посочил, че мотивите на заявителя за търсене на закрила са обвързани само с
трудова – правните му проблеми с българска фирма, необходимостта да подаде молба за закрила
е възникнала след като е напуснал страната си на произход. Опасенията му от бъдещо
преследване в Русия са свързани с политическата му дейност и мнение, с религиозната му
принадлежност, влошеното му здравословно състояние и напреднала възраст. В семейството му
има история с репресия и преследване спрямо дядо му, баща му, той има антивоенна позиция
спрямо войната в Ч. и У., заедно със сина си са участници в миротворческата организация
Армията на живота. В жалбата се изтъква, че административният орган не е направил анализ на
изразената от заявителя различна религиозна принадлежност – пантеизъм, не е обсъждана
адекватно ситуацията в Русия, ескалацията на репресиите, преминаване на първоначалната
специална военна операция в пълномащабна война, ограничаване свободата на движение и
граничен контрол, пълен контрол над медиите и др.

В проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се явява, представлява се от адв. Д. – назначен за служебен защитник по реда на Закона за правната помощ. Поддържа жалбата, моли оспореният акт да се отмени и преписката да се върне на ДАБ, която да се произнесе по същество на исканията на заявителя.

Ответникът - Председателят на ДАБ, представлява се от юрк. К., оспорва жалбата. Представя актуална справка за положението в Руската федерация. Моли да бъде потвърден оспорения административен акт, тъй като лицето не отговаря на условията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

СГП не изразява становище.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

М. Б. М. гражданин на Р. Федерация е подал молба за закрила в РПЦ - [населено място] до Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет. Чужденецът разказва, че за последно е напуснал Русия легално, със самолетен полет за Турция. Твърди, че на 13.10.2024г. е заминал от [населено място] за М., откъдето е отпътувал от страната. Със самолетния полет е пристигнал в Турция и оттам с автобус е пресякъл законно границата на Република България. Твърди, че българските гранични власти са му разрешили да стигне до [населено място], на чието пристанище се е качил на борда на кораб, за който е бил нает и който и тогава и към днешния момент се намира на пристанище В.. На 12.02.2025 г. с руския гражданин е проведено интервю, по време на което заявява, че има виешо образование, завършил е Морската академия, работил като матрос, щурман, помощник капитан на риболовен кораб, от 2017г. досега работи в търговския флот. Женен, с едно дете. Мотивира молбата си за закрила с проблеми, свързани с българска фирма „С. лайн шипинг лимитед”, регистрирана в [населено място], България, която го поканила на 18.10.2024 г. да започне работа на плавателен съд, именуван В. А.. Договорът му е бил за три плюс два месеца, като двете страни са се разбрали чуждият гражданин за своя сметка да си закупи самолетен билет до [населено място], и оттам с катер да стигне до плавателния съд, който е бил на рейд на варненското пристанище. Било му обещано от работодателя да се смени стария екипаж и да заминат за ремонт на кораба в пристанище Т., Турция. По неговите думи, корабът не е тръгнал за никъде и до сега седи на рейд на варненското пристанище. През месец ноември м.г. молителят е разбрал, че плавателния съд е арестуван, тъй като при проверка на държавен пристанищен контрол в лицето на Морска администрация са открити множество нарушения, като преправяне на документация и неплащане на предходния екипаж.

М. Б. М. декларира, че е стоял на кораба от 16.10.2024 г. до 16.01.2025 г., като за този период два месеца е работил, а един е бил задържан насилно на кораба от собственика на плавателния съд без предварителен договор и без заплата. На 16 януари т.г. се е обърнал към българските граничните власти да му бъде предоставена възможност да получи международна закрила в България. Същия ден е бил на преглед в транспортна поликлиника - В., където е узнал за опасността да получи инсулт и за нуждата да му се направи доплеров скенер. По думите му, на следващия ден е заминал за [населено място], където е подал молба за международна закрила в качеството си на моряк. Решението да потърси закрила от ДАБ-МС датира от 16.01.2025 г., а дотогава не е имал такива намерения. Добавя, че това се дължи на нарушените му права от страна на фирмата и на факта, че

за него е възникнала животозастрашаваща ситуация. Допълва, че се е страхувал да не умре при отпътуването си за Русия, тъй като не е имал медицинска застраховка.

Търсецкият закрила споделя, че правата му са нарушени от българска фирма на територията на Република България, заради което се е обръщал към прокуратурата, инспекцията по труда, Морска администрация - В.. Посочва, че посочените български държавни органи не са му обърнали внимание и не са защитили неговите права и интереси. Пояснява, че докато е бил на борда на кораба е придобил три болести - кашлица на нервна почва, кожно заболяване и силно главоболие и главозамайване. Изтъква, че последното може да е свързано с инсулт.

По време на проведеното с него интервю, кандидатът обяснява, че през месец декември се е обрънал към трибунала на труда в [населено място], Англия и е предявил иск към българската фирма работодател. Причината за това била, че самата фирма в договорите с наетите моряци е написала, че при претенции по трудови спорове страните могат да се обръщат към английското право. Чужденецът добавя, че е получил отговор от трибунала, че нито той, нито екипажа или фирмата имат отношение към английското право. След това той е решил да се обърне към българските институции и към руското посолство, от което не получил отговор. Заявява, че това мълчание от руското посолство може да се дължи на факта, че дядо му е бил в ГУЛАГ от 1937 г. до 1940 г., където е загинал, а баща му е бил изхвърлен от гражданската авиация, където е бил пилот, заради сбиване с политкомисар.

Във връзка с продължаващата война в У., чужденецът посочва, че договорът с българската фирма е третият такъв с международен екипаж откакто са започнали военните действия там. Допълва, че е работил или за украинска компания или за украински екипаж, която му работа може да породи много въпроси при завръщането му в Русия. Възприема мълчанието на руското посолство в България като сигнал за евентуални проблеми, които би имал ако се завърне в Русия. Твърди, че руското правителство не желае да му помогне заради антивоенната му позиция, както и заради работата му с украински екипажи. Посочва това като основателно опасение от преследване за здравето и живота му. Заявява, че съществува потенциална опасност Руската федерация в някакъв етап да употреби ядрено оръжие. Като жител на Калининградска област смята, че съществува военна опасност, тъй като са известни планове за присъединяване на областта към Германия.

Освен с горепосочените проблеми, свързани с нелоялен работодател, мотивира молбата си за международна закрила и с евентуални политически проблеми, свързани с извършвана от него в миналото обществена и миротворческа дейност. Посочва, че е участвал в миротворческа организация - Армия на живота, която през 1996 г. е организирала международен поход от Далечния И., през Ч., с протест срещу продължаването на войната там. Добавя, че през 1987 г. година е бил репресиран от комунистическата партия и от КГБ, тъй като е водил кореспонденция с момичета от САЩ и Полша. Като последствие му е било забранено да пътува с кораби до международни пристанища. Поискал е международна закрила в Република България и заради възможността да направи събиране на семейството си, заради заплахата синът му да бъде повикан в армията и изпратен да воюва в У.. Добавя, че ако се върне в страната си на произход ще има проблеми с ФСБ и не знае как всичко ще завърши, проблемите му ще бъдат в контекста на войната в У. и на факта, че България е член на НАТО, заради което може да се породят различни асоциации.

В подкрепа на устните си твърдения в хода на производството руският гражданин е представил

пред органите на ДАБ-МС следните писмени документи: писмо до Трудов трибунал в [населено място], Англия от 02 декември 2024 г.; списък на екипажа на кораб Vectis isle на английски език от 16 октомври 2024 г.; автобиография със снимка на английски език; писмо от Министерство на вътрешните работи, ОДМВР - В. от 11.02.2025 г. относно извършвана проверка от Икономическа полиция [населено място]; справка за работа на плавателен съд; писмо на чуждия гражданин до капитана на кораб Vectis isle; обръщение на чужденеца до посолството на Руската федерация в Република България; отворено обръщение интервю от 20.01.2025 г. до ДАБ-МС, Български хелзинкски комитет, посланика на Руската федерация в България, съпругата и сина на чуждия гражданин; жалба с дата 09.02.2025г. до Министъра на труда и социалната политика на Република България срещу отговор на ИА „Главна инспекция по труда“ ; жалба до Прокуратурата на Република България с дата 10.02.2025 г.; жалба за нарушаване на правата на човека от държавните органи на Руската федерация до Съвета по правата на човека, с копия до ДАБ-МС и БХК от 14.02.2025 г.

С оспореното в настоящото производство Решение №3128/11.04.2025г. Председателят на ДАБ - МС, на основание чл. 75 , ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на М. Б. М.. Молбата му е приета за неоснователна, тъй като той не обосновава необходимостта от предоставяне на международна закрила и не посочва причини за основателни опасения от преследване в държавата си на произход. За руския гражданин е прието, че не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от неговата бежанската история, не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване. Липсват заявени опасения за сигурността и правата му по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Напуснал е родината си напълно легално, ползвайки паспорт, за да упражнява професията си на моряк. На 16 януари т.г. е решил да подаде молба за закрила, а не при пристигането му в страната през месец октомври 2024 г. По негови твърдения искането му за закрила е преприето, заради нарушените му права от неговия работодател и от получените здравословни проблеми. Тези твърдения са накарали административният орган да приеме, че изложените в съвкупност факти и обстоятелства в разказа на чуждия гражданин опровергават характера на историята му именно като „бежанска“.

В мотивите на оспореното решение е обсъждана информацията, публикувана в приложената по преписката (лист 243 от делото) справка вх. № МД02-105/18.02.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ. В обобщение е прието, че заявеното от кандидата нежелание за завръщане в държавата му на произход, свързано с опасения, които факти не почиват на някакво конкретно доказано действие по отношение лично на него, не обосновава необходимостта от предоставяне на закрила по смисъла на закона. Според административния орган М. Б. М. не е бил обект на преследване в страната му на произход поради политическите пристрастия, антивоенна позиция или минало на враг на народа. За него не са произтекли никакви доказани негативни действия от страна на местните и централните власти, като за същия съществува реална възможност, легално да се завърне в държавата си на произход, където продължават да живеят най-близките му роднини - съпруга и син, без това да създаде риск за някого от тримата. Самият той е имал възможност да организира спокойно отпътуването си и да напусне държавата си на произход напълно легално, без това му действие да остане санкционирано от граничните власти, което затвърждава тезата, че не е бил подложен на преследване заради свои политически и антивоенни пристрастия.

Предвид установената фактическа обстановка е прието, че за руския гражданин не са налице и

предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Изложената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че молителят е бил принуден да отпътува от родината си поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Напуснал е страната си легално - с валиден паспорт, въз основа на който е пребивавал в Република България. За търсещият закрила не съществуват и законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал. т. 1-2 от ЗУБ. Случаят е разгледан и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като не са установени и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30.01.2014г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от директива 2004/83/ЕО, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Допълнително по делото жалбоподателят с множество молби, заявления и искания до АССГ, ВАС и други държавни институции е представил информация за положението в Руската федерация и войната в У., почерпана от Интернет и генерирана с помощта на изкуствен интелект, която е докладвана и приложена по делото. Представени са и лични обръщения до ДАБ, собственоръчно протоколирано интервю, справки, меморандум, изявления на г-н М., както и негови интерпретации и коментари на различни събития.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел. При издаване на оспореното решение са обсъдени всички факти и обстоятелства, свързани с личното положение на жалбоподателя и с държавата му по произход, като се налага обоснования извод, че причините за напускане на държавата по произход от руския гражданин не са обусловени от някое от основанията за предоставяне на международна закрила съгласно чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното на 12.02.25г. интервю (лист 351 от делото), то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма

възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си. Допълнително изготвеното лично от жалбоподателя М. и представено след приключване на административното производство „интервю“ няма процесуална стойност и не следва да се обсъжда като доказателство. В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Административният орган е обсъдил всички твърдения на заявителя, направени по време на интервюто, но законосъобразно и обосновано е преценил, че те не представляват правнорелевантни фактически основания за предоставяне на статут. Обсъдена е и информацията, съдържаща се в Справка вх. № МД02-105/18.02.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, която не следва да се преповтаря. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетата по делото справка е изготвена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален свидетелстващ документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му по произход. Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от

държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут. Преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Молителят изрично не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел някакви действия, които да са релевантни на преследване. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на страната си е сключен трудов договор с българска фирма за работа на кораб, който е трябвало да потегли от пристанище В., поради което той е пристигнал от М. през И. и е влязъл легално в РБългария с намерение да работи, а не да търси закрила. Поради осуетяване на първоначалните планове и непотегляне на кораба, едва на 17.01.2025г. – три месеца след пристигането му е подал в РПЦ С. молба до Председателя на ДАБ за предоставяне на международна закрила, като по-късно заявява, че в бъдеще, въз основа на предоставения статут е с намерение да се събере със семейството си на територията на РБългария.

Общата обстановка в Руската федерация не дава основание за опасение от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951 г. От фактите, които посочва в бежанската си история, не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване. Не се наблюдава преследване насочени срещу лицето по причина на неговия пол съгласно чл.8, ал.5, т.6 от ЗУБ.

Предвид установената фактическа обстановка, за руския гражданин не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Изложената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че молителят е бил принуден да отпътува от родината си поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Срещу него. не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, субектите на тежките посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства могат да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства. Бежанската история на чуждия гражданин не е подкрепена от доказателства в този смисъл. Поради изложеното до момента, за търсещия закрила не съществуват законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 т.1-2 от ЗУБ.

Административният орган обосновано е преценил да отхвърли молбата за закрила, подадена от М. Б. М., тъй като по отношение на него може да бъде прието, че става дума за мигрант, а не за лице нуждаещо се от международна закрила. Съгласно Глава II, § 62

от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, мигрантът е лице, което по причини различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде. Той може да прави това от желание за промяна, за приключение, поради работа, по семейни или други причини от личен характер, които ако са икономически го прави икономически мигрант.

Множеството писмени материали, постъпили по делото и изготвени от г-н М. са неотносими конкретно към неговата бежанска история, разказана в хода на административното производство, по време на интервюто, проведено по реда на чл.63а, ал.3 от ЗУБ. Първоначалната разказана от молителя история за това как и защо е напуснал страната си на произход дори няма характер на „бежанска“ по смисъла на ЗУБ, поради което всичко, което твърди впоследствие г-н М. не може да се приеме за достоверно. С оглед на това, представената с източник Интернет обемна информация, както и генерираната с помощта на изкуствен интелект съдът не намира за необходимо да обсъжда. Неоснователно е и искането на адв. Д. за връщане на преписката за ново произнасяне по същество на искането, тъй като не се констатираха допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила при постановяване на оспореното решение.

С оглед изложеното като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК съдът,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Б. М., гражданин на Р. Федерация срещу Решение № 3128/11.04.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: